

Raadsbijeenkomst

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP)

Opdrachtgever

Gemeente Hardinxveld-Giessendam

Referentienummer

Datum

8 april 2025

Samenstelling

Maarten Groenen

Introductie

Doel presentatie:

**Informeren over onderwijshuisvesting
en het Integraal Huisvestingsplan
Onderwijs (IHP)**

❖ Integraal Huisvestingsplan (IHP)

- Hoe is onderwijshuisvesting in NL geregeld?
- Medegebruik en verhuur in schoolgebouwen
- Wat is een IHP?

❖ Lokaal beleid

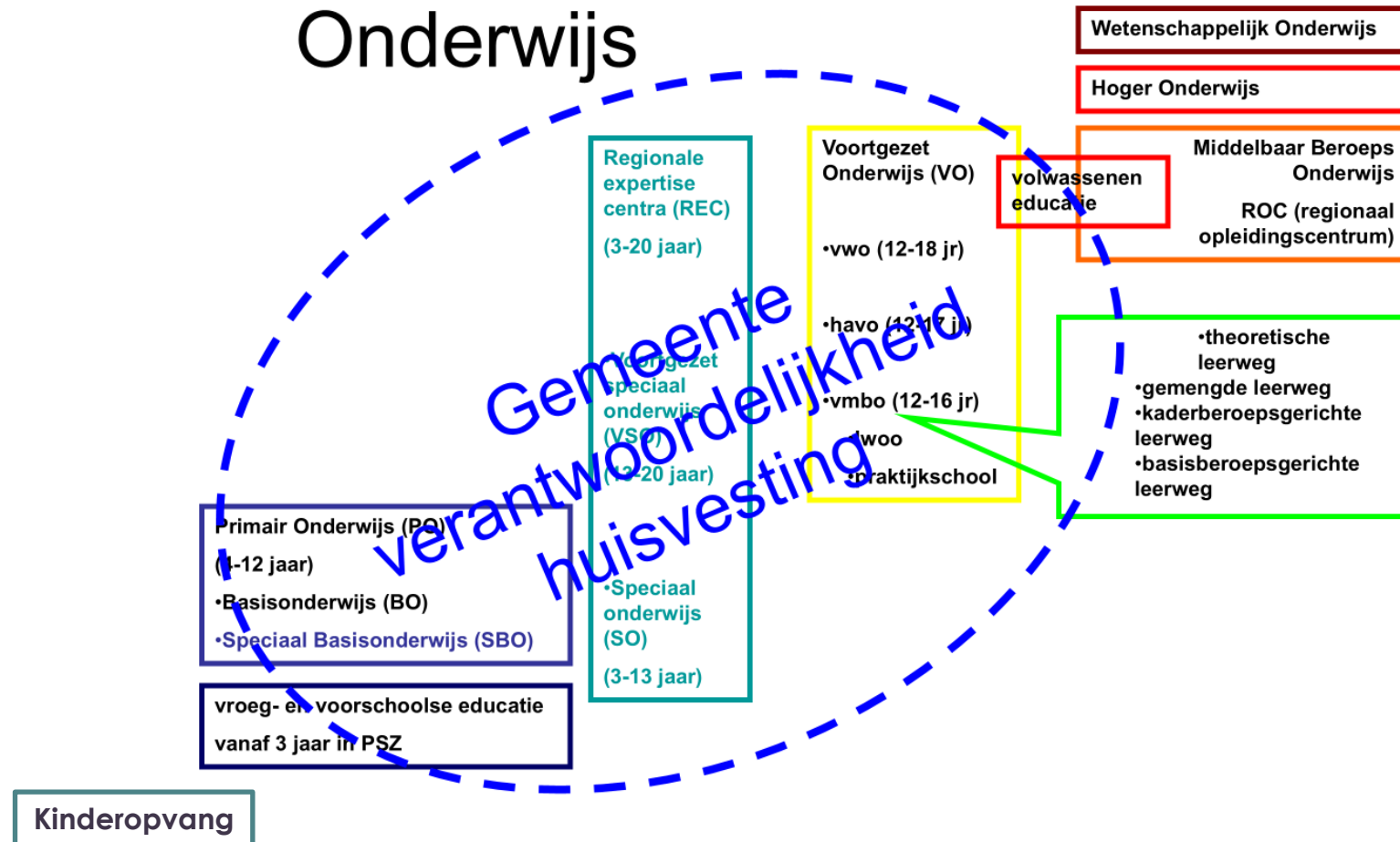
- Concept 'Visie op onderwijshuisvesting'

❖ Vervolg

- Vervolgstappen
- Vraag gemeenteraad

Integraal Huisvestingsplan (IHP)

- Hoe is onderwijshuisvesting in NL geregeld?

Integraal Huisvestingsplan (IHP)

- Hoe is onderwijshuisvesting in NL geregeld?

Zorgplicht onderwijshuisvesting

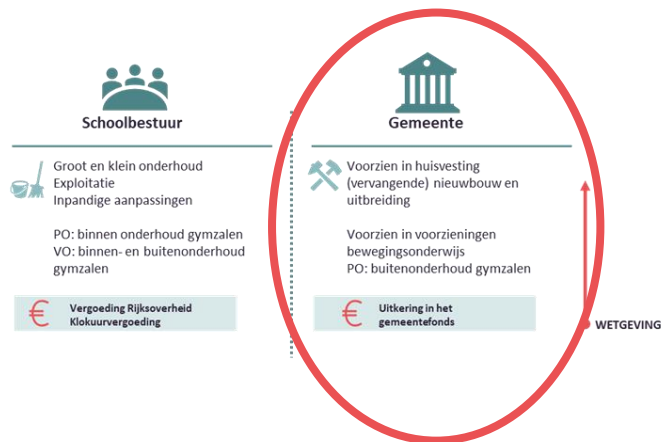
Integraal Huisvestingsplan (IHP)

• Hoe is onderwijshuisvesting in NL geregeld?

❑ Voorzieningen in de **verordening** (zorgplicht)

- voorzieningen in de huisvesting (artikel 2):
 - voor blijvend of tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen, bestaande uit:
 - nieuwbouw;
 - uitbreiding;
 - het geheel in of gedeeltelijk in gebruik nemen van een bestaande gebouw;
 - verplaatsing van een of meer bestaande tijdelijke lokalen;
 - terrein (grond);
 - inrichting met onderwijsleerpakket of met leer- en hulpmiddelen
 - inrichting met meubilair;
 - medegebruik van een onderwijsruimte die reeds in gebruik is bij een ander school.
 - herstel van constructiefouten;
 - herstel en vervanging ingeval van bijzondere omstandigheden.

← **Renovatie**

❑ Wordt ook betaald door de gemeente

- verzekeringen en schadeafhandeling
- onroerendezaakbelasting (OZB)

❑ Lokaal beleid

Integraal Huisvestingsplan (IHP)

- **Hoe is onderwijshuisvesting in NL geregeld?**
- **Toelichting over wettelijk kader:**
 - Normen (gebouw en terrein)
 - Prognoses
 - Schoolpleinen
 - Normbedragen
 - Bouwheerschap
 - Eigendom

Integraal Huisvestingsplan (IHP)

- Hoe is onderwijshuisvesting in NL geregeld?

- Toelichting over wettelijk kader:

- **Normen (gebouw en terrein)**
- Prognoses
- Schoolpleinen
- Normbedragen
- Bouwheerschap
- Eigendom

Gebouw (m² bvo)

Basisonderwijs: 5,03 m² per leerling + 200 m² vaste voet

Voortgezet onderwijs: 5,85 m² - 17,16 m² per leerling + 980/550 m² vaste voet*

Lokaal bewegingsonderwijs: zaalvloer minstens 252 m²

Terrein (m²)

Basisonderwijs: 3 m² per leerling en maximaal 600 m² (verhard speelterrein)

Voortgezet onderwijs: geen norm

Integraal Huisvestingsplan (IHP)

- Hoe is onderwijshuisvesting in NL geregeld?

- Toelichting over wettelijk kader:

- Normen (gebouw en terrein)
- **Prognoses**
- Schoolpleinen
- Normbedragen
- Bouwheerschap
- Eigendom

Leerlingen prognoses

- Methodiek opstellen in verordening vastgelegd
- Minimaal doorkijk 15 jaar
- Gebaseerd op demografie, woningbouwontwikkelingen en belangstellingspercentage
- Update voor IHP

Integraal Huisvestingsplan (IHP)

- Hoe is onderwijshuisvesting in NL geregeld?

- Toelichting over wettelijk kader:

- Normen (gebouw en terrein)
- Prognoses
- **Schoolpleinen**
- Normbedragen
- Bouwheerschap
- Eigendom

Schoolpleinen

- Schoolbestuur verantwoordelijk voor onderhoud en veiligheid 'eigen schoolpleinen'
- Openbaar schoolplein is gezamenlijke verantwoordelijk van schoolbestuur en gemeente én maatwerk afspraken zijn nodig

Integraal Huisvestingsplan (IHP)

- Hoe is onderwijshuisvesting in NL geregeld?
 - Toelichting over wettelijk kader:
 - Normen (gebouw en terrein)
 - Prognoses
 - Schoolpleinen
 - **Normbedragen**
 - Bouwheerschapp
 - Eigendom
- Normbedragen** (nieuwbouw/uitbreiding)
 - Vaste vergoeding per type onderwijs (startbedrag + bedrag per m²)
 - Vergoeding voor bouwkosten van het gebouw (incl. fundering) én de aanleg en inrichting schoolterrein
 - Vergoeding gebaseerd op bouwbesluit
 - Inclusief BTW en jaarlijks geïndexeerd
 - Niet alles uit normvergoeding gedekt
 - VNG norm (verordening) vs. werkelijke kosten (markt)

Integraal Huisvestingsplan (IHP)

- Hoe is onderwijshuisvesting in NL geregeld?

- Toelichting over wettelijk kader:

- Normen (gebouw en terrein)
- Prognoses
- Schoolpleinen
- Normbedragen
- **Bouwheerschap**
- **Eigendom**

Bouwheerschap

- Bouwheer is verantwoordelijk voor het binnen de kaders realiseren van het project én opdrachtgever van bv. architect en aannemer.
- Het schoolbestuur is bouwheer, tenzij

Eigendom

- Juridisch eigendom bij schoolbestuur
- Economisch claimrecht bij gemeente

Integraal Huisvestingsplan (IHP)

- Medegebruik en verhuur in schoolgebouwen

Type gebruik	Type gebruikers	Rol gemeente	Afspraken
Verhuur ↓ Commerciële activiteiten	- Kinderopvang (BSO, Peuteropvang,...) - Logopedist - Huiswerkbegeleiding	Toestemming	- Huurovereenkomst - Minimaal kostprijs dekkende huur + servicelasten
Medegebruik ↓ Maatschappelijke activiteiten	- Andere scholen - Klaverjasclub - Sportvereniging	Geen toestemming	- Medegebruik overeenkomst - Servicelasten

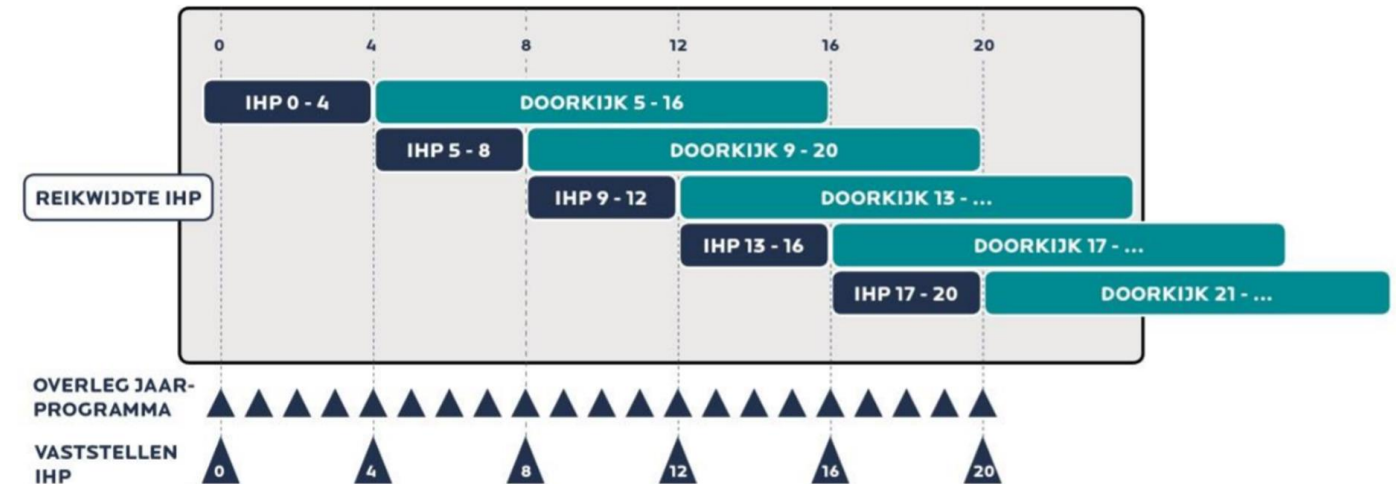
Integraal Huisvestingsplan (IHP)

- **Medegebruik en verhuur in schoolgebouwen**
 - **Eigenaar is verhuurder**
 - **Wel / geen onderwijscapaciteit**
 - **Vorderen t.b.v. onderwijs**
 - **Dubbelgebruik**

Integraal Huisvestingsplan (IHP)

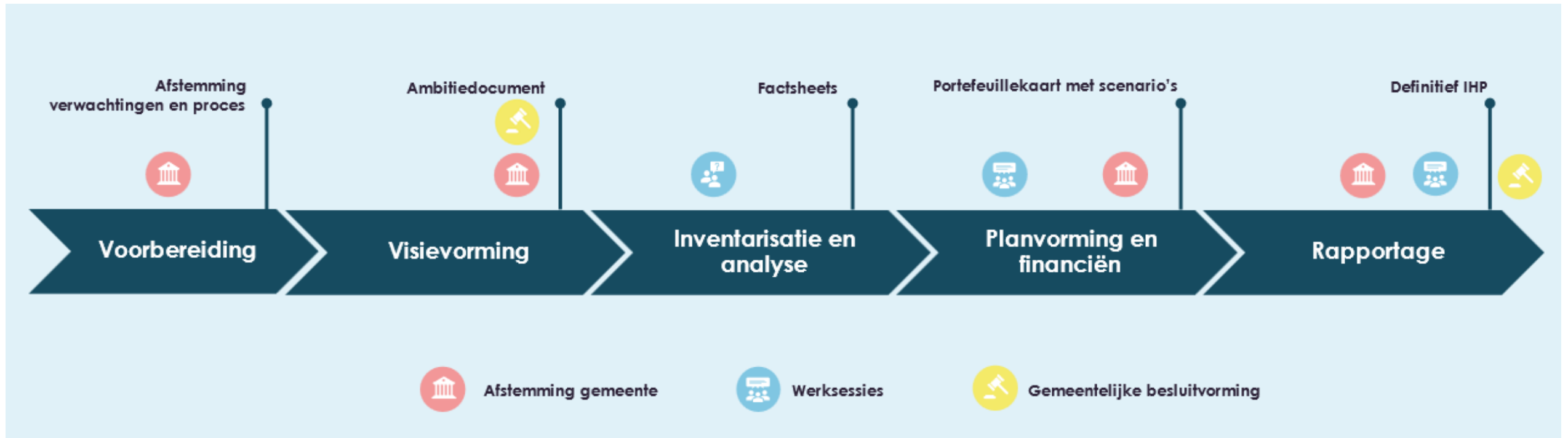
• Wat is een IHP?

- ☐ Meerjarenperspectief schoolgebouwen 15/16 jaar
- ☐ Door gemeenteraad vastgesteld plan
- ☐ Kader ontwikkeling onderwijshuisvesting
- ☐ Coproductie gemeente en schoolbesturen
- ☐ Vanaf volgend jaar verplicht

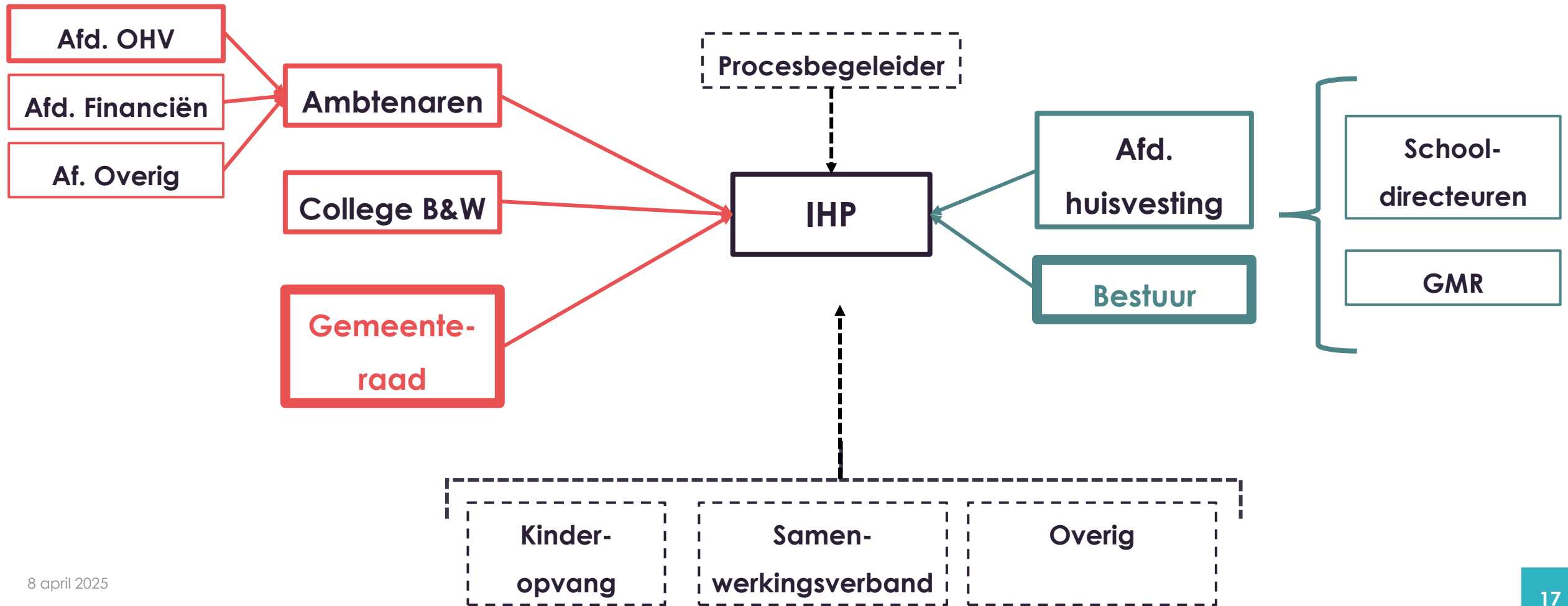
Integraal Huisvestingsplan (IHP)

- Wat is een IHP?

Integraal Huisvestingsplan (IHP)

- **Wat is een IHP?** En wie zijn er bij betrokken?

Lokaal beleid

- **Terugkoppeling ‘Concept visiedocument’**
 - **Coproductie gemeente en schoolbesturen**
 - **Aanvullend op wettelijk kader**
 - **Van visie naar uitgangspunten IHP**
 - **Beleidskeuzes**

- **Terugkoppeling 'Concept visiedocument'**

- **Visie/doel: Faciliteren van passend en inclusief onderwijs in schoolgebouwen.**
- **IHP: Op creatieve manier binnen beschikbare onderwijscapaciteit**
IHP: Per situatie o.b.v. gewenste vorm van inclusief gezocht naar maatwerk

- **Terugkoppeling 'Concept visiedocument'**

- Visie/doel: Realiseren van kindcentra, waarin onderwijs en opvang met een doorgaande leerlijn werken aan de ontwikkeling van een kind.
- IHP 1: Bij nieuwbouw worden alleen extra ruimten gerealiseerd voor kinderopvang als dit planologisch mogelijk is
IHP 1: Kinderopvang dient zelf te investeren
IHP 1: Leegstand (onderwijs capaciteit) kan worden benut voor kinderopvang

Wettelijk kader

OF

- IHP 2: Bij nieuwbouw wordt rekening gehouden met extra ruimten voor kinderopvang
- IHP 2: De (voor)investering komt voor rekening van de gemeente en wordt gedekt door huurinkomsten
- IHP 2: Kinderopvang sluit een langjarige overeenkomst o.b.v. tenminste een kostprijs dekkende huur
- IHP 2: Leegstand (onderwijs capaciteit) kan worden benut voor kinderopvang

Landelijke praktijk

- **Terugkoppeling ‘Concept visiedocument’**

- **Visie/doel: Duurzame nieuwe en bestaande schoolgebouwen**
- **IHP1: Bij vervangende nieuwbouw wordt uitgegaan van een BENG en aardasvrij gebouw**

Wettelijk kader

EN/OF

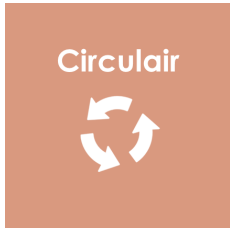
IHP2: In het IHP worden de financiële consequenties in beeld gebracht voor het voorsorteren op de verwachte wetswijziging richting ENG.

IHP: Schoolbesturen onderzoeken bij vervangende nieuwbouw door middel van een businesscase wat de mogelijkheden zijn voor het realiseren van hogere ambities op het gebied van duurzaamheid (energieprestatie).

IHP: Schoolbesturen stellen een duurzaam meerjaren onderhoudsplan op (DMJOP) op.

IHP: Schoolbesturen en gemeenten maken zo veel gebruik van verschillende subsidies om te investeren in de verduurzaming van het schoolgebouw.

- **Terugkoppeling 'Concept visiedocument'**

- **Visie/doel:** Circulaire principes worden zoveel mogelijk toegepast binnen bouwprojecten
- **IHP:** Bij vervangende nieuwbouw wordt circulair aanbesteed, waardoor circulariteit in alle fasen van de bouw een rol speelt.
- **IHP:** In projecten wordt de mogelijkheid van restwaarde onderzocht om hogere circulaire ambities te realiseren. Dit gebeurt onder de voorwaarde dat het effect op de begroting kostenneutraal blijft.

- **Terugkoppeling ‘Concept visiedocument’**

- **Visie/doel:** Een optimaal binnenklimaat is essentieel voor goede leerprestaties.
- **IHP:** Bij vervangende nieuwbouw is Frisse Scholen Klasse C het minimum en is het doel om binnen de beschikbare budgetten en in samenwerking tussen gemeente en schoolbesturen te streven naar klasse B.
- **IHP:** Voor bestaande bouw is Frisse Scholen Klasse C het minimum en is het doel om binnen de beschikbare budgetten en in samenwerking tussen gemeente en schoolbesturen te streven naar klasse B.

- **Terugkoppeling 'Concept visiedocument'**

- Visie/doel: Faciliteren en stimuleren van bewegen door voldoende buitenruimte en bewegingsonderwijs
- IHP: Voor de omvang van de buitenruimte van PO wordt 3 m² verhard terrein per leerling aangehouden, met een maximum van 600 m².

EN

- IHP: Als er bij nieuwbouw meer terrein beschikbaar is om buitenruimte of te realiseren is, maken gemeente en schoolbesturen afspraken over eventuele aanvullende investeringen en het beheer en onderhoud.

EN

IHP: Daarnaast is de gemeente waar mogelijk bereid om ten behoeve van het onderwijs te investeren in de openbare ruimtes in de omgeving van de scholen, die hier onder schooltijd gebruik van kunnen maken.

- IHP: Bij bestaande locaties wordt gekeken naar manieren om de buitenruimte groener te maken. Om dit te realiseren wordt ingezet op het verkrijgen van provinciale of landelijke subsidies.

- **Terugkoppeling ‘Concept visiedocument’**

Type ingrepen in het IHP:

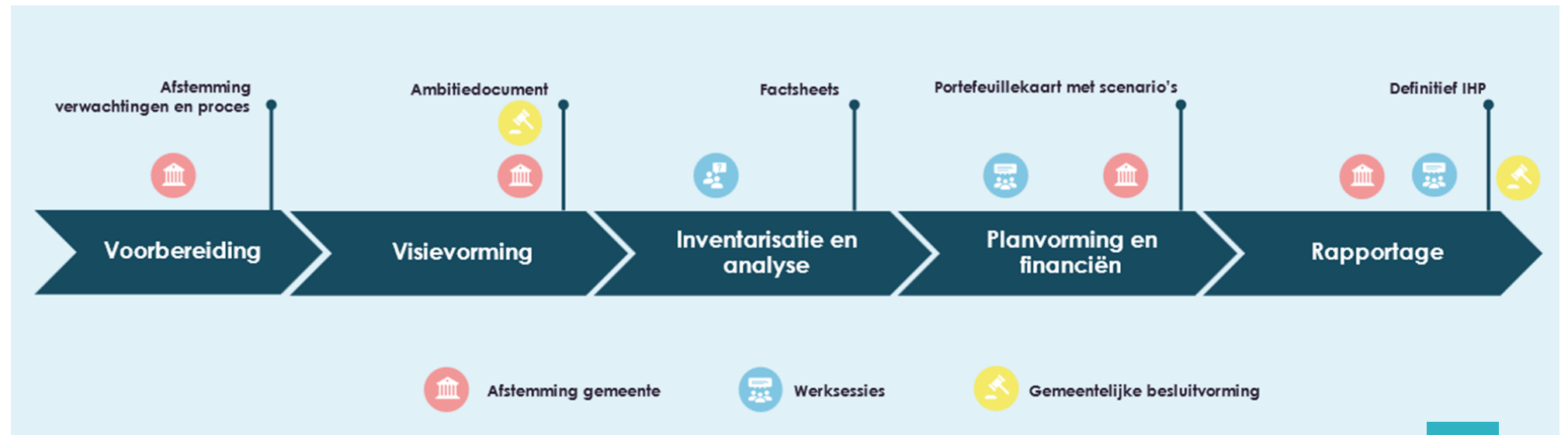
- **Vervangende nieuwbouw**
- **Levensduurverlengende renovatie (scope 40 jaar)**
 - **Volwaardig alternatief voor nieuwbouw**
 - **100% nieuwbouw budget**
- **Levensduurverlengende renovatie (scope 25 jaar)**
 - **Verduurzamen, verbeteren binnenklimaat en onderwijskundige kwaliteit**
 - **50% nieuwbouw budget**
- **In stand houden**
 - **Duurzaamheidsscan (voor te bepalen locaties)**
- **Afstoten**

Nieuwe wetgeving

Vervolg

Vervolg

- Verwerken input gemeenteraad (vanavond)
- Vervolg IHP – Planvorming en rapportage
- Bestuurlijke vaststelling met schoolbesturen (OOGO)
- Politieke besluitvorming

- **Wat wilt u ons meegeven ten aanzien van het lokaal beleid?**
- **Wat wilt u ons meegeven voor het IHP (planvorming/proces..)?**